

Audiència. Joan, fill de Zebedeu

15/11/2006

Benvolguts germans i germanes,

Dediquem l'encontre d'avui a recordar un altre membre molt important del col·legi apostòlic: Joan, fill de Zebedeu, i germà de Jaume. El seu nom, típicament hebreu, significa «el Senyor ha donat la seva gràcia». Estava arreglant les xarxes a la riba del llac de Tiberíades, quan Jesús el va cridar amb el germà (Cf. Mateu 4, 21; Marc 1,19).

Joan forma sempre part del grup restringit que Jesús porta amb si en determinades ocasions. És amb Pere i Jaume quan Jesús, a Cafarnaüm, entra a casa de Pere per curar-ne la sogra (Cf. Marc 1, 29); amb els altres dos segueix el Mestre a la casa del cap de la sinagoga, Jaire, la filla del qual tornarà a ser cridada a la vida (Cf. Marc 5, 37); el segueix quan puja a la muntanya per ser transfigurat (Cf. Marc 9, 2); és en el seu costat a la Muntanya de les Oliveres quan davant de l'imposant Temple de Jerusalem pronuncia el discurs sobre el fi de la ciutat i del món (Cf. Marc 13, 3); i finalment, és a prop d'ell quan a l'Hort de Guetsemaní es retira per pregar amb el Pare, abans de la Passió (Cf. Marc 14, 33). Poc abans de la Pasqua, quan Jesús tria dos deixebles per preparar la sala per a la Cena, els confia a ell i a Pere aquesta tasca (Cf. Lluc 22,8).

Aquesta posició de relleu en el grup dels dotze fa en cert sentit comprensible la iniciativa que un dia va prendre la seva mare: es va apropar a Jesús per demanar-li que els seus dos fills, Joan i Jaume, poguessin asseure-se'n un a la seva dreta i l'altre a la seva esquerra, en el Regne (Cf. Mateu 20, 20-21). Com sabem, Jesús va respondre plantejant un interrogant: va preguntar si estaven disposats a beure el calze que ell mateix estava a punt de beure (Cf. Mateu 20, 22). Amb aquestes paraules volia obrir-los els ulls, introduir-los en el coneixement del misteri de la seva persona i esbossar-los la futura crida a ser els seus testimonis fins a la prova suprema de la sang. Poc després, de fet, Jesús va aclarir que no havia vingut a ser servit sinó a servir i a donar la vida en rescat de la multitud (Cf. Mateu 20, 28). En els dies successius a la resurrecció, trobem els «fills de Zebedeu» pescant al costat de Pere i

d'altres més en una nit sense resultats. Després de la intervenció del Ressuscitat, va venir la pesca miraculosa: «aquell deixeble que Jesús estimava» serà el primer a reconèixer el «Senyor» i a indicar-ho a Pere (Cf. Joan 21, 1-13).

Dins l'Església de Jerusalem, Joan va ocupar un lloc important en la direcció del primer grup de cristians. Pau, de fet, el col·loca entre els qui anomena les «columnes» d'aquesta comunitat (Cf. Gàlates 2, 9). Lluc, en els Actes dels Apòstols, el presenta al costat de Pere mentre resen al Temple (Actes 3, 1-4.11) o quan es presenten davant el sanedrí per testimoniar la seva fe en Jesucrist (Cf. Actes 4, 13.19). Junt amb Pere rep la invitació de l'Església de Jerusalem a confirmar els que van acollir l'Evangelí a Samaria, preguntant sobre d'ells perquè rebessin l'Esperit Sant (Cf. Actes 8, 14-15). En particular, cal recordar allò que diu, al costat de

Pere, davant el sanedrí, durant el procés: «Nosaltres no podem deixar de dir allò que hem vist i sentit» (Actes 4, 20). Aquesta franquesa per confessar la seva pròpia fe roman com un exemple i una advertència per a tots nosaltres perquè estiguem disposats a declarar amb decisió l'adhesió infrangible al Crist, anteposant la fe a tot càlcul humà o interès.

Segons la tradició, Joan és «el deixeble predilecte», que en el quart Evangeli col·loca el cap sobre el pit del Mestre durant la Cena (Cf. Joan 13, 21), és als peus de la Creu al costat de la Mare de Jesús (Cf. Joan 19, 25) i, finalment, és testimoni tant de la tomba buida com de la mateixa presència del Ressuscitat (Cf. Joan 20, 2; 21, 7).

Sabem que aquesta identificació avui és discutida pels experts, per tal com alguns d'ells veuen en ell el prototip

del deixeble de Jesús. Deixant que els exegetes aclareixin la qüestió, nosaltres ens acontentem amb treure una lliçó important per a la nostra vida: el Senyor desitja fer de cada un de nosaltres un deixeble que viu una amistat personal amb Ell. Per realitzar això no és suficient seguir-lo i escoltar-lo exteriorment; és necessari també viure amb Ell i com Ell. Això només és possible en el context d'una relació de gran familiaritat, penetrada per la calor d'una confiança total. És allò que succeeix entre amics: per aquest motiu, Jesús va dir un dia: «Ningú no té un amor més gran que aquest de donar la pròpia vida pels seus amics. (...) Ja no us dic servents, perquè el servent no sap allò que fa el seu amo; a vosaltres us he dit amics, perquè totes les coses que he sentit del meu Pare, us les he fetes saber.» (Joan 15, 13. 15).

En els apòcrifs «Actes de Joan» l'apòstol no és presentat com a fundador d'Esglésies, ni tan sols com a guia d'una comunitat constituïda, sinó com un itinerant continu, un comunicador de la fe en l'encontre amb «ànimes capaces d'esperar i de ser salvades» (18, 10; 23, 8). L'empeny el desig paradoxal de fer veure l'invisible. De fet, l'Església oriental l'anomena simplement el Teòleg, és a dir, aquell que és capaç de parlar en termes accessibles de les coses divines, revelant un arcà accés a Déu a través de l'adhesió a Jesús.

El culte de Joan apòstol es va afirmar a partir de la ciutat d'Efès, on segons una antiga tradició hauria viscut durant un llarg temps, morint a una edat extraordinàriament avançada, sota l'emperador Trajà. A Efès, l'emperador Justinià, el segle VI, va construir en honor seu una gran basílica, de la qual encara queden imposants ruïnes. Precisament a

Orient va gaudir i gaudeix de gran veneració. A les icones bizantines és representat com a molt ancià — segons la tradició va morir sota l'emperador Trajà— i en intensa contemplació, amb l'actitud de qui convida al silenci.

De fet, sense un adequat recolliment no és possible apropar-se al misteri suprem de Déu i a la seva revelació. Això explica perquè, fa anys, el patriarca ecumènic de Constantinoble, Atenàgores, a qui el Papa Pau VI va abraçar en un memorableencontre, va afirmar: «Joan es troba en l'origen de la nostra espiritualitat més elevada. Com ell, els "silenciosos" coneixen aquest misteriós intercanvi de cors, invoquen la presència de Joan i el seu cor s'encén» (O. Clément, «Dialoghi amb Atenagora», Torí 1972, pàg. 159). Que el Senyor ens ajudi a posar-nos en l'escola de Joan per aprendre la gran lliçó de l'amor, de

manera que ens sentim estimats pel Crist «fins a l'extrem» (Joan 13, 1) i esmercem la nostra vida per Ell.

Al final de l'audiència, el Papa va saludar els pelegrins en diversos idiomes. *Benvolguts germans i germanes,*

Avui recordem l'apòstol Joan, fill de Zebedeu i germà de Jaume. El seu nom significa «el Senyor ha donat la seva gràcia». Va formar part del reduït grup que Jesús portava amb si en determinades ocasions. Això fa comprensible que la seva mare demanés a Jesús que els seus dos fills poguessin seure un a la dreta i un altre a la seva esquerra en el Regne.

A l'Església de Jerusalem va ocupar un lloc rellevant. Per a Pau és una de les «columnes» de la comunitat.

Davant del sanedrí afirmà:

«Nosaltres no podem deixar de dir allò que hem vist i sentit». Aquesta confessió de fe és una invitació per a

tots nosaltres a confessar decididament la nostra ferma adhesió al Crist, anteposant la fe a tot interès humà.

Segons la tradició, Joan és el «deixeble predilecte». D'això podem concloure una altra important lliçó: el Senyor desitja fer de cada un de nosaltres un deixeble que visqui una amistat personal i una confiança total amb Ell. Per a això no n'hi ha prou amb seguir-lo i escoltar-ho exteriorment; és necessari també viure amb Ell i com Ell.

5 de juliol de 2006

.....

pdf | document generat
automàticament des de <https://opusdei.org/ca/article/audiencia-joan-fill-de-zebedeu/> (17/02/2026)